

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepłacone miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 93

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 9 sierpnia 1934 r.

Rok XIII.

Otwarcie II Zjazdu Polaków z zagranicy

Warszawa. W niedzielę, w 20-tą rocznicę wymarszu pierwszych legionów w bój o Niepodległość Ojczyzny rozpoczęły się uroczystości II-go Zjazdu Polaków z Zagranicy.

Stolica przybrała odświętny wygląd.

We wczesnych godzinach rannych przeciągały ulicami miasta w zwartym szyku oddziały wojskowe i P. W., witane serdecznie przez publiczność, kierując się na pole Mokotowskie, celem wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie i rewji.

O godz. 9. 45 przybył na pole Mokotowskie otwartym samochodem Pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie I-go wiceministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego i adjutanta przybocznego. W tym momencie ozwały się dźwięki fanfar, wojsko sprezentowało broń, pochylili się sztandary, orkiestry zagrały hymn narodowy.

W chwilę potem rozpoczęła się uroczysta polowa Msza św., którą celebrował ks. biskup polowy wojsk polskich Gawlina.

Po skończonej Mszy św. ks. biskup Gawlina zaintonował hymn „Boże coś Polskę”, który podchwyciły zgromadzone tłumy, a wojsko sprezentowało broń.

W dalszym ciągu uroczystości rozpoczęła się wspaniała defilada wojsk. W tym momencie na horyzoncie ukazały się eskadry samolotów, w liczbie 220 płatowców, przelatując nad trybunami. Przelot wzbudził entuzjazm zgromadzonych tłumów.

Świetna postawa oddziałów wojskowych i organizacyj p. w. wywarła na obecnych niezatarte wrażenie.

Po zakończeniu rewji wojskowej wszyscy uczestnicy Zjazdu, przedstawiciele rady organizacyjnej Polaków z zagranicy utworzyli pochód, który udał się do Belwederu, celem złożenia hołdu Panu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.

Na ulicach, którymi pochód przechodził, publiczność zgromadzona na chodnikach owacyjnie i serdecznie

witała Polaków, przybyłych ze wszystkich krańców świata.

W poniedziałek o godz. 9.15 rano rozpoczęły się w gmachu Sejmu obrady II-go zjazdu Polaków z zagranicy. Salę sejmową przyozdobiono kwiatami i zielenią, emblematami państwami, herbami 19 miast polskich. W korytarzach oraz hallach wewnętrznych i wejściowym ustawiono mnóstwo krzewów oraz koszów z żywymi kwiatami.

Delegaci w liczbie około 400 zasiadli w ławach poselskich, fotele rządowe zajęli ks. kardynał Prymas Hlond, biskup polowy ks. Gawlina, w zastępstwie marszałka Sejmu p. wice-minister Car, pp. ministrowie Zawadzki, Beck, Kościalkowski i Kaliński, prezes N. T. A. p. Helczyński, b. marszałek Senatu prof. Szymański i inni. Galerje wypełnione były publicznością i przedstawicielami prasy.

Po wyborze prezydium zjazdu przybył Pan Prezydent Rzeczypospolitej owacyjnie witany.

Zjazd otworzył p. marszałek Raczkiewicz witając uczestników w imieniu rady organizacyjnej, poczem prezes komisji weryfikacyjnej dr. Helczyński odczytał spis pełnomocniowych delegatów zjazdowych. Delegaci ci reprezentują emigrację polską w 27 państwach, przychem najliczniejsi są przedstawiciele St. Zjednoczonych, Niemiec, i Francji. Delegatami honorowymi zostali Bolesław i Józef Adamowicze oraz Stanisław Skarżyński.

Przemówienia wygłosili marszałek Raczkiewicz, ks. kardynał Prymas Hlond, komisarz m. Warszawy Starzyński i inni.

PRZYJĘCIE W SEJMIE.

Na herbatce, wydanej przez marszałka Sejmu byli obecni członkowie rządu, parlamentu, weterani 1863 r., przedstawiciele duchowieństwa, władz państwowych i wojskowych delegaci zjazdu. W przyjęciu, które przeciągnęło się do wieczora, wzięło udział około 2 tys. osób.

otwiera posiedzenie i wita przedstawicieli jako przewodniczący Reichstagu cielei dyplomacji oraz przedstawicieli delegacji zagranicznych i reprezentantów władz.

Następnie przemawia Hitler, który na początku zwraca się do pulk. Hindenburga z powitaniem a potem wskazuje na niepokój, jaki od szeregu miesięcy panował wśród społeczeństwa niemieckiego o prezydenta Hindenburga. W dalszym ciągu mówca skreślił życiorys Hindenburga i jego zasługi

w historii rozwoju Niemiec. Kończąc, wskazał na to, że Hindenburg był tym mężem stanu, który doprowadził do pogodzenia starej tradycji z nową siłą twórczą Niemiec.

Schodząc z trybuny, Hitler zbliżył się do pulk. Hindenburga i uściśnął mu dłoń. Następnie premier Goering wyraził pulk. Hindenburgowi kondolencję w imieniu Reichstagu.

Na tem żałobne posiedzenie zamknięto.

—o—

POMNIK POD TANNENBERGIEM

Tu spoczęły zwłoki zmarłego Prezydenta Rzeszy von Hindenburga.

Nad trumną

TANNENBERG. 8. 8. Trumna ze zwłokami prezydenta Hindenburga podczas uroczystości żałobnych przeniesiona została z wieży wodzów do olbrzymiego podwórza.

Po kazaniu wypowiedzianem przez pastora Dormanna przemówił nad trumną kanclerz Hitler który w krótkich i mocnych słowach skreślił życiorys marszałka Hindenburga. Mówiąc o bitwie pod Tannenbergiem kanclerz wspominał o tragicznym dla Niemiec końcu wojny.

„Hindenburg — mówił kanclerz — zdławił zbrodnię wobec ojczyzny. Z szeregów — mówił dalej kanclerz — wycofał się wódz, którego imię wpisane zostało po wieczne czasy do księgi dziejów. Jest to ostatni triumf starej armji i naród niemiecki w roku 1925 nie mógł znaleźć wybitniejszego przedstawiciela jak starego żołnierza i generała feldmarszałka wojny światowej. Jest to tajemnicze zrządzenie Opatrzności, że w czasie prezydentury tego pierwszego żołnierza i sługi naszego narodu stało się możliwe odrodzenie narodu niemieckiego.

W imię jego dokonano się dzieło zjednoczenia.

Feldmarszałek Hindenburg jako prezydent Rzeszy był obrońcą rewolucji narodowo — socjalistycznej i przez to umożliwił odrodzenie naszego narodu”.

Przed 20 laty — ciągnął dalej Hitler — rozległ się poraz pierwszy z tego miejsca głos dzwonów, głoszących sławę imienia Hindenburga. Dziś przy dźwiękach tych samych dzwonów prowadzimy zmarłego siwego feldmarszałka na wielkie pole bitwy, gdzie odniósł jedyne w swoim rodzaju zwycięstwo.

Naród niemiecki będzie chodził do swego zmarłego bohatera, aby w czasach krytycznych czerpać nowe siły. Gdy zniknie ostatni lot cierpienia, imię jego pozostanie wciąż nieśmiertelne”.

„Zmarły wodzu — zakończył kanclerz — wejdź do Walhali”.

Po przemówieniu kanclerza orkiestra odegrała starą pieśń żołnierską „Ich hatte einen Kameraden”.

W uroczystościach pogrzebowych wzięł udział pułkownik Hindenburg, syn zmarłego prezydenta, ministrowie Rzeszy, korpus dyplomatyczny, członkowie Reichswehry, weterani wojny światowej ze sztandarami 8 pulku, które brały udział w bitwie pod Tannenbergiem, oraz przeszło 200.000 osób ze wszystkich stron Niemiec.

Po przemówieniu kanclerza, przy dźwiękach pieśni „Horst Wessel” 8 oficerów wzięło trumnę na ramiona i poniosło ją do wieży marszałków, gdzie zwłoki złożono na wieczny spoczynek.

—o—

Pogrzeb Prezydenta Rzeszy Hindenburga

Zwłoki złożono pod Tannenbergem. — Żałobne posiedzenie Reichstagu.

W poniedziałek, wieczorem w gronie najbliższej rodziny prezydenta Hindenburga, odprowadzone zostało ciche nabożeństwo żałobne, poczem trumnę ze zwłokami feldmarszałka Hindenburga złożono na lawecie armatniej. Po obu stronach ustawiły się dwa bataljony honorowe garnizonu z Olsztynka. Wzdłuż całej drogi z Neudeck

Berlin. W poniedziałek, w południe odbyło się żałobne posiedzenie Reichstagu. O godz. 12 premier Goe-

NOWI KARDYNAŁOWIE.

W najbliższych dniach nastąpić ma nominacja na kardynała nuncjusza papieskiego w Madrycie, Monsignora Tedeschina (po lewej) i nuncjusza papieskiego w Berlinie, Monsignora Orseniga (po prawej).

Skróty

=W Poznaniu w zakładach Cegielskiego buduje się wielki wagon motorowy „Błyskawica”. Wagon ten rozwijać będzie mógł szybkość do 140 klm na godzinę. Wagon kursować będzie na przestrzeni Poznań — Warszawa, którą to przestrzeń pokonywać będzie w ciągu 3 godzin.

= W niedzielę wieczorem wybuchły w Constantinie (Algier) rozruchy antyżydowskie. Wskutek rozruchów 25 osób straciło życie.

= Nowomianowany wiceminister rolnictwa i reform rolnych p. Roger-Raczyński objął urządowanie.

= Premier Kozłowski rozpoczął urlop wypoczynkowy.

755 DOLARÓW — OSZCZĘDNOŚCI CAŁEGO ŻYCIA.

Niebywała ofiarność emigranta dla powodźian.

Nowy Jork. Robotnik polski z Detroit, Adam Świątkiewicz, ofiarował całe swoje oszczędności wynoszące 755 dolarów, na rzecz powodzi w Polsce.

Świątkiewicz znany jest w kręgach emigrantów polskich w Detroit jako człowiek zupełnie niezamożny, a ofiarowane oszczędności stanowiły dorobek jego życia.

HURAGAN NAD LUBELSZCZYZNĄ

LUBLIN. Nad Lublinem i kilku powiatami lubelszczyzny przeszła huraganowa burza. W miejscowości Piaski Luterskie pioruny wzniciły kilka pożarów, zaś wichry powyrwały słupy telegraficzne.

NOWE SAMOLOTY DLA AMERYKI

Waszyngton. Sekretarz departamentu wojny zamówił dwa 4-silnikowe samoloty bombardujące, posiadające zasięg 4.800 km. i mogące rozwijać szybkość 350 km. na godzinę. Jeśli próba tych samolotów wypadnie dodatnio, to departament wojny zamówi 200 podobnych samolotów, z których każdy ma kosztować około 1.200.000 dolarów.

FLOTYLA 180 KAJAKÓW RUSZYŁA Z WARSZAWY DO GDAŃSKA

W niedzielę, około godziny 4-tej popołudniu, ruszyła z przed klubu sportowego „Syrena” w Porcie Czerniakowskim w Warszawie, flotyła 180 kajaków, żaglówek i hamburek i kilka motorówek na „Splyw do Morza”.

W tej sportowej uroczystości, organizowanej przez Ligę Morską, wzięli udział, jako patroni i opiekunowie raidu: b. min. Hubicki, wojew. warsz. p. Jaroszewicz, gen. Kwaśniewski, dyr. Dróg Wodnych, władze Ligi i delega-

ci kilku klubów wioślarskich w stolicy.

Przeważały kajaki 2-osobowe. Liczba uczestników splywu nie przekroczyła 500 osób, startujących z samej Warszawy, dokąd przybyło — drogą wodną lub kolejową — około 100 ludzi z Kresów Wschodnich, Małopolski, Śląska, lubelszczyzny i radomskiego.

W 20-LECIE WYMARSZU KADRÓWKI.

W Krakowie, Katowicach i Sosnowcu odbyły się uroczyste obchody 20-tej rocznicy wymarszu Kadrówki. Ulicami miast przeszły capstrzyki z orkiestrami. W kilku miejscach zapalono stosy drzewa, przy których zebrały się liczne organizacje. Po odczytaniu rozkazu Komendanta Piłsudskiego z roku 1914 odbył się apel poległych w walkach o niepodległość.

REWOLUCYJNI SZTURMOWCY.

W jednym z większych miast Niemiec powstał nielegalny komitet rewolucyjnych szturmowców, rekrutujących się spośród partii zamordowanego przywódcy S. A. — kpt. Röhma i komunistów.

ATAK NA LONDYN.

W czasie sierpniowych manewrów lotniczych sił angielskich zorganizowany będzie nocny atak na Londyn z udziałem 4000 samolotów bombardujących.

Myjcie owoce i jarzyny, spożywane na surowo!

Z całej Polski

— SWIECIE. (Podpalacz w areszcie). — Swego czasu donosiliśmy o wielkim pożarze, który powstał z nieznanych przyczyn, zniszczył rozległe zabudowania gospodarze posiadziela ziemskiego w Niem. Łakach, Fryderyka Schuelkego, gdzie oprócz budynków spaliła się część żywego inwentarza, pczar bowiem powstał nocą, kiedy wszystko spało. W tym wypadku spowodowane szkody wynoszą kilkadziesiąt tysięcy złotych.

W ostatnich dniach zaś, w tej samej okolicy, bo w Zalesiu Królewskim, powstał znowu z nieznanych przyczyn pożar w zabudowaniach zagrodnika Andrzeja Grzonkowskiego, gdzie spaliły się stajnia i stodoła. — Wdrożone w związku z powyższymi pożarami dochodzenia przyniosły nieoczekiwany wprost wynik, mianowicie ujęto podpalacza, który w obu wypadkach pożar podłożył. Jest nim młodzieniec Aleksander Buško z Lubani Li-

Ks. Wrycza skazany za znieważenie urzędników

Dnia 2 sierpnia odbyły się przed Sądem Grodzkim w Chojnicach dwie rozprawy przeciwko ks. Wryczy z Wielu pow. chojnickiego o zniewagę urzędników państwowych w czasie ich służby.

Na pierwszej rozprawie ks. Wrycza odpowiadał za to, że w dniu 10 grudnia ub. r. rzucił pod adresem policjanta, prowadzącego dochodzenia w sprawie znanego strajku szkolnego w Wielu, słowa: „idź pan do cholery, przed pa-

nem żadnych zeznań nie złożę”. Za czyn ten Sąd skazał ks. Wryczę na 25 złotych grzywny.

Tego samego dnia, na drugiej rozprawie, Sąd skazał ks. Wryczę na 40 zł grzywny za to, że 5 grudnia ub. r. w Brusach pow. chojnickiego, wskazując palcem na starszego strażnika Straży Granicznej Rojewskiego powiedział bezpodstawnie pod jego adresem: „jest pan szpiegiem”.

oo

Ohydna zbrodnia

Zamordował żonę, a półmięciortowane zwłoki chciał spalić.

O potwornej wprost zbrodni, którą wykryto na polach dominium Falkowo, donoszą nam z tej miejscowości:

Wieczorem na polach dominium Falkowo w odległości około 200 m od toru kolejowego wybuchł pożar. Mieszkańcy Falkowa na widok łuny zaalarmowali straż pożarną, która bezwzględnie pośpieszyła na miejsce pożaru, gdzie stwierdzono, że pali się szopa z mendlami zboża.

Podczas akcji ratowniczej natknięto się na części zwłok, które początkowo wzięto za odpadki ze świń. Parę kroków dalej znaleziono nadpaloną walizkę, po otwarciu której oczom zebranych przedstawił się grozą wstrząsający widok. Wewnątrz walizki znaleziono podcinany z kończyn kadłub młodej kobiety.

Stwierdzono, że waliza z kadłubem podrzuczona została przez 2 osobników, którzy przybyli do Falkowa pociągiem poznańskim, przybywającym do Fal-

kowa o godz. 20.30. Mieli oni ze sobą 2 walizy, z których jedna nadana była na bagaż.

Po ugaszeniu pożaru zaalarmowano władze policyjne w Gnieźnie, a równocześnie obstawiono stacje kolejowe w Falkowie i Pierzyskach. Tam też przytrzymano obu sprawców, którzy zamierzali nocnym pociągiem wrócić do Poznania i oddano ich w ręce policji.

Zbrodniarzy odstawiono do komisariatu P. P. Jak się okazało pochodzą oni z Poznania i nazywają się Lange.

Młodszy Brunon, który jest synem starszego zbrodniarza zeznał, że nie wiedział, co w walizce się znajduje, a wykonał tylko polecenie ojca, który kazał mu jechać z nim do Falkowa.

Starszy Lange do żadnej winy się nie przyznaje. Zwłok ohydnie zamordowanej kobiety nie zdołano dotąd zidentyfikować.

Jak stwierdzono ohydnie zamordowaną była żona starszego Langego zam. w Poznaniu przy ul. Małeckiego.

Parobcy zamordowali pracodawczynię

chcąc zawładnąć jej majątkiem.

Z Wolsztyna (Poznańskie) donoszą, że 60-letnia właścicielka gospodarstwa rolnego wdowa Gewiss w Komorówku, w powiecie wolsztyńskim, popełniła samobójstwo. Miała ona się pozbawić życia rzekomo przez powieszenie się na kłamek drzwi wejściowych do jej mieszkania.

Zaraz przy pierwotnych oględzinach nasunęły się podejrzenia morderstwa, które też potwierdził dalszy tok przeprowadzonego śledztwa. Okazało następnie dla zatarcia śladów upozosię wkrótce, że parobcy śp. Gewisso-

wej, Józef Hartlik i Edmund Cieszyk, zamordowali swą pracodawczynię, a rowali samobójstwo. Pod naporem dowodów przyznali się do czynu. Motywem zbrodni była usiłowana chęć zawładnięcia majątkiem śp. Gewissowej. Ujawniono rewelacyjne szczegóły działania zbrodniarzy. Między innymi sfałszowali oni testament śp. Gewissowej w tym sensie, że zrobili się spadkobiercami.

oo

Żałoba w Niemczech

Na dachu pałacu Prezydenta Rzeszy w Berlinie wiązimy sztandar zawieszony na pólmaszcie.

pin, który u Schuelkego pożar podłożył z zemsty, mianowicie miał tam jeszcze do otrzymania pewną kwotę za odbywaną swego czasu służbę. Wymieniony do podpalenia w obu wypadkach, przyznał się.

— WARSZAWA. (19 balonów stanie do zawodów). W ub. tygodniu została zamknięta lista zgłoszeń do tegorocznych zawodów balonów wolnych o puchar Gordon-Benetta. ostateczna liczba zgłoszonych balonów wynosi 19, w tem 3 polskie.

— WILNO. (Jeden drugiemu ukradł żonę). Niejaki Milbryn żebrak zawodowy uwiódł żonę swego przyjaciela też żebraka niejakiemu Gilelsona i uciekł z nią.

Po pewnym czasie, gdy kochanka znudziła mu się, powrócił do prawowitej żony. Jakaż była jego złość, gdy dowiedział się, że jego prawowita małżonka zdradziła go z żebrakiem Gilelsonem.

• Sosnowiec. (Kradzież). Dnia 4 sierpnia dotąd niewyśledzeni sprawcy dostali się do lokalu Związku Spółdzielni jajezarskiej i mleczarskiej w Sosnowcu mieszczącej się przy ulicy 3 maja 8, gdzie za pomocą wykopania otworu w piwnicy dostali się do mleczarni o rozpruli kasę ogniotrwałą. Łupem ich padło 2.400.— złotych w banknotach i bilonie. Sprawców poszukują wszystkie posterunki policji.

Szczegóły stosowania ulg powrotnych z uzdrowisk

W związku z przyznaniem przez Ministerstwo Komunikacji na skutek starań Związku Uzdrowisk Polskich, indywidualnych ulg taryfowych dla osób, powracających z szeregu uzdrowisk krajowych, dowiadujemy się następujących szczegółów: Zniżka wynosi 25% od stawek obecnej taryfy. Uprawnione do korzystania z niej są osoby, powracające z uzdrowisk do miejsc swego stałego zamieszkania, położonych co najmniej w odległości 80 km. od stacji wyjazdu powrotnego. Dla osiągnięcia zniżki pobyt w uzdrowisku musi trwać co najmniej 8 dni. Ulgę stosuje się w I, II i III klasie pociągów osobowych i pospiesznych na podstawie zaświadczenia Zw. Uzdrowisk Polskich, wystawionego na 1 przejazd powrotny przez komisję zdrowotną i zarządy uzdrowisk, prowadzące w danej miejscowości meldunki przybywających kuracju-

szy. Zaświadczenie to ustalonego wzoru stwierdza, że pragnący korzystać z ulgi przybył na teren uzdrowiska nie wcześniej niż 1 sierpnia rb. Wobec tego ulgowe podróże z uzdrowisk rozpoczną się w dniu 8 bm. — Przerwy w podróży ulgowej są niedopuszczalne. Z ulg tych korzystać można w ciągu sierpnia i września przy wyjeździe z następujących uzdrowisk: Busko, Bystra-Wilkowice, Ciechocinek, Druskieniki, Goczałkowice, Horyniec, Hrebenów, Jaremcze, Jaworze, Jastrzębie Zdrój, Iwonicz, Krościenko n. Dunajcem, Kosów k. Kołomyj, Krynica, Krzeszowice, Lubień Wielki, Miłowody, Morszyn, Muszyna, Nałęczów, Niemirów Zdrój, Ojców, Otwock, Rabka, Rymanów, Smukała, Swoszowice, Szczawnica, Szkoło, Solec, Truskawice, Ustrów, Worochta, Wisła, Zakopane, Zaleszczyki, Żegiestów.

„Bogu na ehwałę - bliźniemu na pomoc”

„TYDZIEŃ STRAŻACKI” rozpocznie się w niedzielę! — Pewien dochód przeznaczono na rzecz powodzian. — W mieście naszym rozlepiono odezwy w sprawie „Tygodnia Strażackiego”, który odbędzie się od 12 do 19 sierpnia br.

W odezwie czytamy:

„My pomorscy strażacy! Gasimy pożary materji — wzniesamy płomień ducha! Bronimy dorobku narodowego przed żywiołem pożaru! Pracujemy nad obroną przeciwnością — bierną! Zwalczać będziemy pożary wzniesione przez zapalające bomby lotnicze! — Niesiemy pomoc w katastrofach żywiołowych! Organizujemy służbę samarytańsko-pożarniczą — żeńską! Uprawiamy wszyscy wychowanie fizyczne! Prowadzimy prace kulturalno-oświatowe! Mamy własne chóry, orkiestry i zespoły teatralne! Wychowujemy strażaka — obywatela — Polaka! Pełnymi bezinte-

resowną służbę społeczną na pożytek ogółu i Państwa! Społeczeństwo pomorskie zasila szeregi strażackie swymi najlepszymi obywatelami! Szanuje i opiekuje się Strażami pożarnymi! Spłaca dług moralny swoim obrońcom i składa fundusze na organizację obrony przeciwpożarowej i przeciwności biernej! A czyni to przedewszystkiem w czasie od 12 do 19 sierpnia 1934 roku przez „Tydzień strażacki!”

Jak się dowiadujemy, pewien procent dochodu osiągnięty z „Tygodnia” przeznaczony został również na rzecz dotkniętych klęską powodzi.

Niech nikt nie uchyla się od ofiarowania choć skromnej kwoty.

Ile zebrano na powodzian

W dalszym ciągu w redakcji złożyli na powodzian:

pp: Laudański 1 zł; Elżbieta Hoenze 50 gr; A. Makowsky zebrane na srebrnym weselu 5 zł; H. Betlejewska 0,50 gr; Majątek Sitno w miejsce przybycia na koncert „Lutni” 5 zł; Flis 16,40 zł. zebrane z inicjatywy p. wójta Marciniaka z Łabędzia na chrzcinach; Genia Stellówna 50 gr; dr. Ostrowski notariusz 20 zł; Wisniewska Dagmara 50 gr; Maciejewski 1 zł.

Razem	50,40 zł
Poprzednio zebrano	702,— zł
Razem	761,40 zł

W dniu 4 bm. wpłaciliśmy na konto Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Powodzianom w Toruniu zł. 113—.

Dziś zaś przekazujemy pozostałą kwotę.

Równocześnie podajemy, że datki w naturze są również przyjmowane. Zgłoszenia na takie datki należy kierować do skarbnika Komitetu Lokalnego p. Czerniaka (gmach Magistratu.)

Do tej pory nie posiadamy spisu ofiarodawców z miast Kowalewa i Golubia.

Piorun zabił modlącą się kobietę

Wielkie Pułkowo.

W ostatnim numerze donosiliśmy o tragicznej śmierci śp. Pawlikowskiej.

Obecnie dowiadujemy się bliższych szczegółów:

Podczas burzy, śp. Pawlikowska modliła się razem z dziećmi. W pew-

nej chwili uderzył zimny grom i zabił na oczach dzieci i męża modlącą się śp. Pawlikowską.

Tragicznie zmarła śp. Pawlikowska pozostawiła męża i 7-mioro drobnych dzieci.

Wypadek ten wywołał w okolicy wstrząsające wrażenie. (y)

Królewskie strzelanie

Bractwo Strzeleckie w Wąbrzeźnie urządza w niedzielę dnia 12 sierpnia br. swe tradycyjne strzelanie o godność „Króla Kurkowego” połączone z koncertem w ogrodzie na które Szan. obywatelstwo miasta i okolicy najuprzejmiej zaprasza.

ZARZĄD

Program:
godz. 5,30 pobudka, godz. 6,00 poranek muzyczny przed dygnit. Bra-

ctwa poczem nabożeństwo w kościele parafjal. godz. 12-ta rozpoczęcie strzelania o godność króla i rycerzy oraz strzelanie o odznaki i nagrody, godz. 13-ta proklamacja króla i rycerzy. Odznaczenie członków zasłużonych, godz. 15-ta koncert w ogrodzie, godz. 20-ta dancing towarzyski.

000

Podział powiatu wąbrzeskiego na gminy wiejskie

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. W powiecie wąbrzeskim, województwie pomorskim tworzy się następujące gminy wiejskie:

1) gminę WĄBRZEŻNO z siedzibą w mieście Wąbrzeźnie; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cymbarg, Czystochleb, Jarantowice, Łabędz, Myśliwiec, Sicienek, Stanisławki i obszary dworskie: Buk, Gziki, Nielub Sitno, Trzebianek, Walycz, Wronie;

2) gminę Płużnica z siedzibą w Płużnicy; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czaple, Nowawieś Królewska, Ostrowo, Pieńki, Płużnica, Szerosługi, Uciąż i obszary dworskie: Bartoszewice, Mgowo, Orłowo;

3) gminę Ryńsk z siedzibą w Ryńsku; w skład tej gminy wchodzi dotychczasowe gminy wiejskie: Ludowice, Orzechowo, Orzechówko, Przydwór, Ryńsk, Trzciano, Węgorzyn i obszar dworski Sosnowka;

4) gminę Wielkie Rychnowo z siedzibą w Wielkim Rychnowie; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borówno, Łądy, Mlewiec, Mlewo, Nowydwór, Rychnowo, Srebrniki, Wielkie Rychnowo i obszary dworskie: Elzanowo, Mlewiec, Pruska Łąka, Szewa, Wielka Łąka;

5) gminę Kowalewo z siedzibą w mieście Kowalewie; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bielsk, Bielskie Budy, Chełmoniec, Elgiszewo, Kiełpiny, Lipnica, Pływaczewo, Sierakowo,

Zazielen, Zielen i obszary dworskie: Frydrychowo, Gajewo, Gapa, Leśne, Pluskoweszy, Stary Zielen, Szychowo;

6) gminę Podzamek Golubski z siedzibą Podzamek Golubskim; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gaj, Galczewo, Krężno, Lisewo, Mokry Las z wyjątkiem enklawy wymienionej w pkt. 7, Ostrowite, Podzamek Golubski, Skepsk, Sokoligóra i obszary dworskie: Galczewko, Nowawieś, Nowymłyn, Owieczkowo, Przeszkoda, Zawada;

7) gminę Wielkie Radowiska z siedzibą w Wielkich Radowiskach; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kurkocin, Lipnica, Lipnica Kolonja, Małe Pułkowo, Małe Radowiska, Pułkowo, Wielkie Radowiska, Zaradowiska, z dotychczasowej gminy wiejskiej Mokry Las enklawa, składająca się z parcel katastralnych karta 1 Nr. 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388 oraz obszar dworski Piątkowo;

8) gminę Dębowałaka z siedzibą w Dębowejłace; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dębowałaka, Jaworze, Łobdowo, Niedźwiedz, Osieczek,

9) gminę Książki z siedzibą w Książkach; w skład tej gminy wchodzi następujące dotychczasowe gminy wiejskie:

Brudzawki, Buczek, Książki, Łopatki Niemieckie i obszary dworskie: Książki, Zaskocz.

§ 2 Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1934 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Marjan Zydran-Kościalkowski

-X-

Komunikaty

DO WSZYSTKICH PANÓW PREZESÓW KÓLEK ROLNICZYCH.

Z związku z uszkodzeniem przez mszyce płodów strączkowych i okopowych, został wyznaczony celem przeprowadzenia oszacowania na terenie całego powiatu tutejszego, p. Ewertowski sekr. powiatowy Delegatury do Spraw Finans. Rolnych w Wąbrzeźnie, z tego powodu Sekretarjat T. R. P. będzie czynny tylko w piątek od 8. 8. br. aż do odwołania.

W Kowalewie sekretarz na razie urzędować nie będzie.

Do Panów Sołtysów i Przełożonych Obszarów Dworskich w powiecie.

W związku ze szkodami wyrządzonymi rolnikom przez mszyce Powiatowe Biuro Delegatury do spraw finansowo — rolnych wydawać będzie protokolarne orzeczenia które muszą być przedłożone w Urzędzie Skarbowym.

W celu dokonania szacunku strat wyjeździe mąż zaufania p. Ewertowski do poszczególnych gmin.

Dla ułatwienia pracy nazwanemu uprasza się Panów o podanie powyższego do wiadomości zainteresowanym ewent. zebranie wszystkich wzwaw z Urzędu Skarbowego od zgłaszających się u siebie.

Ze względu na krótki termin wyznaczony przez Urząd Skarbowy wszelkie ułatwienia w formie udzielenia potrzebnych informacji p. Ewertowskiemu przez Panów są konieczne.

Przewodniczący Delegatury dla spraw fin. — rol. powiatu wąbrzeskiego

000

Kujemy łańcuch

Zawezwana przez p. Elżbietę Hoenze składam na powodzian 50 gr. i proszę p. Lale Markuszewską, p. Krysię Markowską i p. Krysię Zastawną do dalszego kucia łańcucha
Genia Stellówna

Zawezwana przez p. Hoenze składam 50 gr. i proszę do dalszego kucia pp: Janię Błaszowską, Irenę Tyłównę i Krysię Zastawną.
Dagmara Wiśniewska

Na rzecz powodzian składam 50 gr. i proszę o dalsze prowadzenie akcji pp: Jankę Grabowską i Rozię Pińczewską.
Helenka Betlejewska

KRONIKA

Kalendarzyk:

Data	Miesiąc	Dzień	Św. katolic.	Słońce	
				wschód	zachód
8	sierpień	Ś.	Emiljana	4,06	7,32
9	"	C.	Romana	4,08	7,30
10	"	P.	Wawrzyńca	4,09	,287

OSOBISTE

Naczelnik Sądu Grodzkiego p. sędzia Cieszyński wrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Naczelnny sekretarz Sądu Grodzkiego p. J. Retz rozpoczął urlop wypoczynkowy. Na ten czas zastępuje go p. Warszawski.

Z dniem 31 lipca rb. sekretarz S. Grodzkiego w Wąbrzeźnie p. Olszak zwolniony został ze służby państwowej. (y)

FALSZYWY ALARM

W niedzielę wieczorem nieznaną sprawcą zaalarmował fałszywie straż ogniową. (y)

NA RZECZ POWODZIAN

opodatkowali się urzędnicy Kom. Kasy Oszczędności pow. wąbrzeskiego po 1 proc. od miesięcznej pensji przez przeciąg trzech miesięcy. Pierwsza rata została już wpłacona. (y)

POCIĄGI NA UROCZYSTOŚCI
POGRZEBOWE

Przez stację Wąbrzeźno przejechało 6 pociągów tranzytowych wiozących z różnych stron Rzeszy Niemieckiej uczestników na uroczystości pogrzebowe do Tannenbergu.

W związku z pogrzebem Prezydenta Rzeszy Hindenburga, który odbył się wczoraj w południe, bito w tutejszym kościele ewangelickim we wszystkie dzwony od godz. 11-12-tej. (y)

Z TARGU I JARMARKU

Wczoraj odbył się w mieście naszym miesięczny jarmark na bydło i konie oraz targ tygodniowy.

Na targ przywieziono bardzo wiele zboża to też tendencja było niżkowa (np. za pszenicę płacono ctr. 6,80 zł.)

Spędzono nie zbyt dużo krów i koni. Na targowisku były ceny wyższe aniżeli na poprzednim jarmarku.

Na targu płacono za: funt masła 0,90 — 1,20 zł; jajka mendel 0,90 zł; marchew pęczek 5 gr. galarepa 2 pęczki 15 gr. cebula pęczek 5 gr. kalafjory główka 5 — 15 gr; kapusta główka 10 — 20 gr; ziemniaki ctr. 2,50 zł; jabłka ft. 5 — 20 gr; gruszki ft. 15 — 30 gr; grzyby ft. od 15 groszy. (y)

KRADZIEŻ

Onegdaj w nocy skradziono przy ul. Chelmińskiej na szkodo p. Szalińskiego bieliznę znajdującą się na strychu. (y)

Z powiatu

ZEBRANIE STRZELCÓW

Czystochleb. W dniu 5 bm. odbyło się miesięczne zebranie placówki Zw. Strzeleckiego.

Po zagajeniu zebrania i odczytaniu protokołów oraz komunikatów zarządu, uchwalono wyasygnować i z kasy placówki 5 zł. na rzecz powodzian.

Pozatem ustalono wysokość składek. Na dzień 19 bm. uchwalono urządzić zabawę letnią.

Zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty”. (y)

IMPREZA „KRAKUSÓW”

Czystochleb. Na zebraniu p. w. konnego „Krakusów” uchwalono urządzić w dniu 26 bm. koncert, popisy na koniach i zabawę w Czystochlebiu. (y)

ZEBRANIE KÓŁKA ROLNICZEGO

Wałyczyk. W niedzielę 5 bm. odbyło się zebranie Kółka Rolniczego pod przew. prezesa p. Wójcika Jana. Po odczytaniu przez sekretarza protokołu, omawiano sprawy osadnicze przy czym uchwalono wysłać w tej sprawie memorjał do p. Ministra Rolnictwa.

Zawiązano również Komitet Pomocy powodzianom. W skład komitetu wchodzi: Wójcik Jan; Leonard Kamiński i Tracz Jan. (y)

ZABAWA

MAŁE RADOWISKA. W ub. niedzielę odbyła się tu zabawa Kółka Rolniczego P. T. R. Dochód z zabawy przeznaczono na rzecz powodzian. Jest to piękny przykład. Oby w ślad za tym pięknym czynem poszły i inne Kółka Rolnicze i stowarzyszenia. (y)

POŻAR W JARANTOWICACH

W nocy z 4 na 5 bm. podczas burzy piorun uderzył w dom mieszkalny Józefa Siuzdaka w Jarantowicach.

Splonął dom mieszkalny i chlew budowane pod jednym dachem.

Poszkodowany był ubezpieczony, lecz od kilku lat nie płacił składek Z tego powodu strat nie pokryje ubezpieczenie.

PRZE ZEMSTĘ

Stanisławki. Przed kilku dniami „Głos” doniósł, że p. Boryczko pobił do nieprzytomności lokatorkę Szczodrowską.

W wyniku dochodzeń okazało się, że p. Boryczko nie pobił Szczodrowskiej tylko ona wskutek złości udawała omdlenie, co stwierdził przybyły lekarz.

P. Boryczkę oskarżono bezpodstawnie wskutek zemsty. (y)

POŻAR OD PIORUNA

SIERAKOWO. Podczas burzy uderzył piorun w zabudowania p. Winc. SULECKIEGO W SIERAKOWIE.

Pastwą płomieni padły: STODOŁA Z TEGOROCZNYM ŻNIWEM, OBORA I PRZYBUDÓWKI.

Poszkodowany ocenia stratę na około 4000 zł. Strat tych nie pokryje ubezpieczenie, bowiem p. Sulecki ubezpieczony był tylko na 2000 zł. (y)

Radjoprogram

CZWARTEK, 9 SIERPNI.

6,30 Audycja poranna. 12,10 Muzyka lekka. 15,00 Dziennik południowy. 15,05 Audycja dla dzieci. 15,20 VI symfonia (pastoralna) L. van Bethovena. 14,50 Uroczyste zamknięcie zjazdu Polaków z zagranicy. 16,00 Koncert chóru Warsa. 16,20 Koncert muzyki lekkiej. 17,00 Muzyka z płyt. 17,15 Recital śpiewaczy Gizeli Kutnej. 17,30 Koncert popularny. 18,00 Letnisko we dworze polskim. 18,15 Słuchowisko: Wesele Krotoszyńskie. 19,10 Odczytanie programu na dzień nast. 19,15 Recital fortepianowy. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,12 Muzyka lekka. 20,40 Wiadomości rolnicze. — 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 Capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni. 21,02 Pogadanka muzyczna. 21,12 „Zmierzch bogów” — dram. muz. R. Wagnera (transmisja aktu III z Bayreuth). 22,50 Współczesne systemy walki z nierządem. 22,45 Muzyka taneczna. 25,05 Polacy z zagranicy uczestnicy zjazdu przemawiają do swych rodzin na obczyźnie.

Ruch Towarzystw

— K. S. „POGON”. Dziś o godz. 8-mej w lokalu drh. Hoffmanna odbędzie się zebranie wszystkich sekcji. Spowodu omówienia bardzo ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne.

ZARZĄD

— BACZNOŚĆ SOKOLI. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek dnia 9 sierpnia 1934 r. w sali „Dworu Wąbrzeskiego” o godz. 20-tej.

Obecność wszystkich członków konieczna.

CZOŁEM!

ZARZĄD

— BACZNOŚĆ! PODOFICEROWIE REZERWY. Dnia 11 sierpnia br. o godz. 20-tej odbędzie się w lokalu p. Nasta w malej salce miesięczne zebranie.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa. ZARZĄD

— ZEBRANIE POWSTAŃCÓW I WOJAKÓW PLACÓWKI WĄBRZEŹNO. odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godz. 3-ciej w hotelu pod „Białym Orłem”.

Przybycie wszystkich członków konieczne. ZARZĄD

— ZEBRANIE RODZINY REZERWISTÓW.

Dnia 12 bm. po zebraniu Placówki Zw. Powst. i Woj. O. K. VIII to jest o godz. 17-tej odbędzie się w Hotelu pod Białym Orłem I miesięczne zebranie Koła Rodziny Rezerwistów.

Obecność wszystkich członków konieczna. Sympatycy mile widziani. ZARZĄD

— ZEBRANIE RADY T. R. P. W piątek dnia 17 sierpnia br. o godz. 12-tej w sali hotelu pod „Orłem” odbędzie się zebranie Rady T. R. Powiatowego

Przybycie wszystkich PP: Prezesów Kółek Rolniczych i delegatów konieczne

ZARZĄD T. R. P.

(—) W. Klimek, wiceprezes

(—) J. Ewertowski sekretarz

GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 6 sierpnia 1934 r.

Zyto	17,00—17,25
Pszenica	21,00—21,50
Jęczmień browarowy	22,00—22,50
Jęczmień przemysłowy	19,00—19,50
Jęczmień pastewny	15,25—15,75
Jęczmień zimowy	14,50—15,25
Owies	17,00—18,00
Mąka żytnia 65 proc.	24,50—25,50
Mąka pszenna 65 proc.	32,50—33,50
Otręby żytnie	13,50—14,00
Otręby pszenne	13,00—14,75
Otręby pszenne średnie	13,00—13,75
Otręby pszenne grube	13,25—14,00
Mak niebieski	49,00—53,00
Gorczyca	51,00—53,00
Peluszka	19,00—21,00
Groch polny	18,00—20,00
Groch Wiktorja	38,00—42,00
Grach Folgera	33,00—36,00
Ziemniaki jadalne wczesne	4,50—5,00

Drukem i nakładem Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki. Redaktor odpowiedzialny Adam Szczuka w Wąbrzeźnie

Liczba czynności 2. K 7/32

PRZETARG PRZYMUSOWY

Nieruchomość położona w Niedźwiedziu, obszaru 16,88,05 ha, o czystym dochodzie gruntowym 103,51 talarów, wartości użytkowej budynków 180 marek, matrykuła art. 7, składająca się z roli, łąki, domu mieszkalnego, stodoły i obory i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Niedźwiedź karta 8 na imię rolnika Ottona Howego z Niedźwiedzia zostanie w drodze egzekucji dnia 22 września 1934 r. o godzinie 10-tej przedpołudniem wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 12.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 17 sierpnia 1933 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyli im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozstrzeżeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wąbrzeźno, dnia 28 lutego 1934 r.
SĄD GRODZKI

Kino
dźwiękowe
„Słońce”

Dziś udało nam się zaangażować na kilka dni „Zespół” znanych artystów trupy objazdowej do naszego miasta, którzy wystąpią jako nadprogram. Dziś pierwszy występ „Nasi Żołnierze” wspaniała rewja ze śpiewami.

Główny program wspaniały obraz Foxa

Olimpiada miłości

Szanownym naszym Klientom podajemy do łaskawej wiadomości iż z dniem

8 sierpnia przenieśliśmy

Skład obuwi i pracownię

z ulicy Hallera na Rynek

nr. 31 (obok składu bławatów p. Cyglera). Podając powyższe do wiadomości prosimy o łaskawe dalsze poparcie.

Ceny niższe —

obsługa fachowa —

Nizwantowscy

Warszawski skład obuwi

W sobotę dnia 11. 8. 1934 r. o godzinie 14 tej odbędzie się w sołectwie Jarantowice publiczne przedzierżawienie jabloni gminnych.

M. Leja
sołtys

W poniedziałek dnia 13 stycznia 34 r. sprzedaje o godzinie 10 w Reifelseverland w Książkach maszyny i narzędzia rolnicze wszelkiego rodzaju.

Deuter Książki

Stemple kauczukowe i metalowe
Szyldy mosiężne na drzwi i firmowe
każdej wielkości i formatu
po cenach najtańszych
poleca
Głos Wąbrzeski
Wąbrzeźno

Ciężar kryzysu

odezwują tylko firmy nie rozumiejące potrzeby ogłaszania się. Ogłoszenia umieszczone w GŁOSIE przynoszą wielki zysk.

Młóckarnię

3 konną sprzedam natychmiast.
Kolassa
W. Radowska
pow. Wąbrzeźno

Sielę truciznę

na mojem polu przez cały rok
Kušniusz Fr.
Sierakowo
pow. Wąbrzeźno

Służąca

może się zgłosić do wszelkich prac domowych z gotowaniem od 15 sierp. i podaniem warunków i świadectw.

Rutkowska
Kowalewo ul. Toruńska

Lokomobile

w dobrym stanie nadająca się do młócenia sprzeda

Impregnacja
Bydgoszcz
Marszałka Focha 4

Dwa mieszkania

jedno 3 pokojowe słoneczne, na parterze. 2 2 pokojowe z kuchnią do wynajęcia
A. Leśniewiczowa
Grudziądzka 20